

Dnr KS-2022 -270

§ 215. Yttrande i prövningen av havsvattenuttag för utbyggnad av SFR

Beslut

Kommunstyrelsen antar förvaltningens yttrande över SKB:s ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till bortledning av havsvatten från och utsläpp av returvatten för utbyggnad av SFR. Yttrandet översänds till Mark- och miljödomstolen. (Bilaga 1)

Ärendet justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) ansökte i februari 2022 om tillstånd enligt miljöbalken till bortledning av havsvatten från och utsläpp av returvatten till Öregrundsgrepen i Östhammars kommun. Syftet med verksamheten är att säkerställa behovet av processvatten för slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR). Under våren genomfördes en remissrunda där bland annat Östhammars kommun yttrade sig.

SKB lämnade den 15 september in ett bemötande av synpunkter från remissrundan som bland annat innehåller ett justerat ansökningsunderlag. Ansökan tidsbegränsas och justeras till en uttagspunkt.

Gemensam huvudförhandling för denna prövning och prövningen av utbyggnad och fortsatt drift av SFR hålls den 29 november till 1 december 2022 i Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

Synpunkter ska lämnas till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt senast den 14 oktober 2022. Östhammars kommun har dock beviljats förlängd svarstid till den 26 oktober.

Beslutsunderlag

Förvaltningens förslag till yttrande med anledning av SKB:s bemötande av inkomna synpunkter

Bemötandet samt ansökan i övrigt är tillgänglig via SKB:s hemsida: <https://skb.se/projekt-for-framtiden/utbyggnad-av-sfr/vara-ansokningar/ansokan-om-havsvattenuttag/>.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Verksamhetschef växande kommun Marie Berggren och utredare Anna Bergsten föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Mark- och miljödomstolen

Kommunstyrelsen

SKB [REDACTED]

Advokat Malin Wikström [REDACTED]

Marie Berggren, Anna Bergsten

Mål nr M 1417-22

Nacka tingsrätt
Mark- och miljödomstolen

Uttag av havsvatten – yttrande med anledning av SKB:s bemötande av inkomna synpunkter

Bakgrund

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) ansökte i februari 2022 om tillstånd enligt miljöbalken till bortledning av havsvatten från och utsläpp av returvatten till Öregrundsgrepen i Östhammars kommun. Ansökan kungjordes i april 2022 och skickades därefter på remiss. Östhammars kommun, Länsstyrelsen Uppsala län och Strålsäkerhetsmyndigheten har under försommaren lämnat yttranden över ansökan.

Syftet med verksamheten är att säkerställa behovet av processvatten vid slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR). Verksamheten har behov av stora mängder processvatten för bland annat drivande av borrhjor vid bergarbeten och för avspolning av maskiner och utrustning. Tillgången på sötvatten är generellt begränsad i Östhammars kommun och SKB har därför bedömt att behandlat havsvatten är ett lämpligt alternativ.

Den 15 september lämnade SKB in ett bemötande av inkomna synpunkter. Bemötandet innehåller bland annat en återkallelse av ansökan om tillstånd i den del som avser anläggningar och verksamheter för uttag i Söderviken. Den del som avser uttag vid Stora Asphällan kvarstår. SKB justerar även sitt yrkande så att tillståndet tidsbegränsas till 20 år efter lagkraftvunnen tillståndsdom.

Östhammars kommun har getts möjlighet att yttra sig över det som framförs i bemötandet. Eventuella synpunkter skulle ursprungligen lämnas till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt senast den 14 oktober 2022 men kommunen har beviljats förlängd svarstid till den 26 oktober.

Huvudförhandling planeras att hållas den 29 november till 1 december 2022. Förhandlingen är gemensam med prövningen av utbyggnad och fortsatt drift av SFR (mål nr M 7062-14).

Östhammars kommuns synpunkter

Östhammars kommun framförde i sitt tidigare yttrande att ansökan var väldigt generellt hållen och att många för verksamheten avgörande delar återstod att utreda och/eller besluta om. Länsstyrelsen framförde i sitt yttrande att prövningsunderlaget hade sådana brister att tillåtlighet inte bör anses föreligga och yrkade att miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) inte skulle godkännas samt att ansökan skulle avslås på grund av brister i samrådet.

I och med de förtydliganden och justeringar som SKB nu gjort hanteras, enligt kommunens bedömning, flera av de synpunkter som tidigare framförts avseende prövningsunderlaget. Kommunen anser dock fortfarande att det finns brister i underlaget och vill åter betona vikten av att förutsättningarna för den sökta verksamheten är väl utredda så att prövningen kan göras på ett fullgott underlag.

Östhammars kommun noterar, kopplat till kommunens tidigare framförda synpunkter, att SKB gjort förtydliganden gällande i) hur stor yta av havsbotten som förväntas påverkas, ii) förväntade bullernivåer, iii) konsekvenser av en eventuell gemensam ledning för rejekt- och backspolningsvatten från vattenreningen och länshållningsvatten från SFR, iv) kumulativa effekter, v) hur stor variation som kan förväntas i intag- och utsläppsflöde och vi) motiverat varför SKB inte anser att det finns behov av ett villkorsförslag för maximalt flöde. Östhammars kommun har i nuläget inga ytterligare synpunkter i dessa delar.

SKB har även gjort ett förtydligande gällande hantering av tvättvatten men kommunen saknar fortsatt en redogörelse för vilka externa mottagare det finns för denna typ av avfall. Med tanke på det behov av framdrift i prövningen som SKB framför, bland annat i sin argumentation för verkställighetsförordnande, anser kommunen att det i det här skedet av ansökan borde vara möjligt för SKB att tydligare redogöra för såväl teknikval som aktuella externa mottagare.

Östhammars kommun är positivt till det tillkomna villkorsförslaget om journalföring av intag av havsvatten samt den föreslagna justeringen av villkoret om kontrollprogram som innebär att programmet ska ges in till tillsynsmyndigheten senast tre månader innan verksamheten påbörjas.

Östhammars kommun anser fortsatt att SKB bör beakta möjligheten att bättre utnyttja processat returvatten.

Förändringar till följd av tidsbegränsning av tillståndet

Östhammars kommun har tidigare framfört, innan SKB:s förslag om tidsbegränsat tillstånd, att konsekvenserna vid en minskad vattenomsättning i Asphällsfjärden bör beskrivas i MKB:n. SKB anför i sitt bemötande att remissinstansernas synpunkter gällande miljökonsekvenser vid uttag av havsvatten efter det att kärnkraftverket upphört inte längre har relevans, som kommunen förstår det med anledning av den nu föreslagna tidsbegränsningen på 20 år.

Östhammars kommun delar inte fullt ut SKB:s bedömning att synpunkter gällande miljökonsekvenser efter det att kärnkraftverket upphört inte längre har relevans för prövningen. Även om den föreslagna tidsbegränsningen harmoniserar med kärnkraftverkets planerade drifttid kan kylvattenkanalens flöde upphöra eller kraftigt minska inom de 20 år som SKB föreslagit som

tidsgräns för verksamheten. Kommunen anser att om SKB inte kompletterar ansökan med en konsekvensbedömning av verksamheten vid minskad vattenomsättning i Asphällsfjärden bör det tydligt framgå av tillståndet att det endast gäller under förutsättning att kylvattenströmmen, och den vattenomsättning i Asphällsfjärden som den ger upphov till, finns kvar.

Kommunen har tidigare framfört att MKB:n bör kompletteras med beskrivning av eventuella konsekvenser av land- och havsnivåhöjningar. SKB anför att det i och med de föreslagna justeringarna saknar relevans. Östhammars kommun delar denna bedömning.

Risk för påverkan på kylvattenintaget och kärnkraftverket

Östhammars kommun har tidigare framfört att MKB:n bör kompletteras med en utförligare beskrivning av de risker för påverkan på kylvattenintaget som havsvattenintaget innebär. Det kan till exempel vara vilken nivå av grumling som kan förväntas, var gränsen för påverkan går samt om några av de ämnen som det kan bli aktuella för SKB att använda är sådana skadliga ämnen som kan vara problematiska.

SKB ger i bemötandet ingen ytterligare information om de risker för påverkan på kärnkraftverkets kylvattenintag som den sökta verksamheten eventuellt kan ge upphov till. SKB anför att risken för påverkan ingår i den miljöriskanalys som SKB har utfört och som redovisas i MKB:n samt att bolaget avser att vidta de åtgärder som föreslås i miljöriskanalysen och att någon ytterligare villkorsreglering inte är påkallad.

Kommunen noterar att både Forsmarks kraftgrupp (FKA), som driver kärnkraftverket i Forsmark, och Strålsäkerhetsmyndigheten under samrådet lyft frågor kopplade till påverkan på vattenkvaliteten i kylvattenkanalen.

Då miljöriskanalysen inte ingår i det underlag som lämnats in med ansökan anser kommunen att SKB tydligare bör beskriva riskerna för kärnkraftverket. Östhammars kommun vidhåller därför tidigare framförda synpunkter gällande risker för påverkan på kärnkraftverkets kylvattenkanal.

Skyfall

Östhammars kommun har tidigare framfört att eventuella effekter av skyfall bör hanteras i MKB:n. SKB har bedömt att skyfall inte kan ha någon påverkan och det har därför inte hanterats i MKB:n.

SKB anför i sitt bemötande att risken för grumling till följd av skyfall är begränsad och att den i vart fall bara kommer kunna märkas i den ytnära delen av havsvattnet och inte påverka intagspunkten. Östhammars kommun anser att bakgrunden till det SKB anför om att skyfall inte bedöms kunna ha någon påverkan är otydlig men uppfattar att SKB åtar sig att säkerställa att skyfall inte kommer att ge upphov till sådan grumling att det orsakar oacceptabel påverkan på verksamheten.

Verkställighetsförordnande

SKB vidhåller sitt yrkande gällande verkställighetsförordnande. SKB anför att det är fråga om åtgärder som är begränsade i omfattning och förenade med relevanta krav på skyddsåtgärder och att det är oerhört angeläget att projektet för utbyggnaden av SFR inte drabbas av oförutsedda förseningar.

Östhammars kommun anser att det är angeläget att havsvattenuttaget kommer till stånd då det i och med regeringens tillåtlighetsbeslut står klart att tillstånd för utbyggnaden av SFR kommer att ges. Kommunen har inga invändningar mot verkställighetsförordnandet under förutsättning att det meddelas villkor och krav på skyddsåtgärder som säkerställer att det inte kan uppkomma en oförutsedd och oacceptabel påverkan på omgivningen.